

ALELIUJA

Rašo KELMIENSIS

Bažnyčioj gieda "aleliuja":
Bet aš tyliu, širdy skaudu:
Čia žemėj ašaros, žudynės,
Tai balsas giesmės velykinės,
Tarytum, tyčiojas skaudu.

Bažnyčiose Velykas švenčia
Pasaulis mūsų pažangus,
O broliis broliis neapkenčia!
Ir — kaip paniekintas žmogus!

Prieikite prie abiejų žemės pusrutulių žemėlapių ir durkite kur tik jūs norite atatos smagaliu. Visur, mažiausiame kaimelyje, mažiausiame namelyje jūs rasite neišmatuojamą pavydą, pagiežą, kerštą. Kiekviena žemės pėda mūsų planetoje gausiai aplaistyta ir tebelaisinama kraujais. Visur siaučia obalsis homo homini lupus est (žmogus žmogui yra vilkas). Juo toliau, juo giliau pasaulis brenia į neišmatuojamą pelkių gėlmę. Tos pelkės — tai tarnyba M a m m o n a i; smulkių, dažnai niekšingų tikslų priešpastatymas kilniems ir amžiniems tikslams. Sakoma, jei yra šviesa, turi būti ir šešėliai. Bet nejaugi norint šešėlių įsivengti reikia žengti į juodą, neperžvelgiamą tamsą?

Žemėj ašaros, žudynės". Ir atrodo, niekad žmonijos istorijoje dar nebuvo tiek ašarų ir tiek žudynių, kiek jų atnešė žmonijai nepilna dvidešimtojo amžiaus pirmojo pusė. Mūsų tariamoji civilizacija gėdėnė apsiėmė dar nematvito nepakantumo idėjomis, kurios skiepijamos masėms ir kurių išpažinėjai atsistojo vienas prieš kitą mirtinu priešų pozose: mokslas gi atnešė žmonijai vis rafinuotesnes, vis bausesnes žudymo priemones. Žemėi vis labiau gresia, sakoma pasaulinis tvanas: tai nebus prasiveržusių debesų tvanas; tai bus tvanas nuo ašarų ir kraujo, kuris užtvins žemę ir nuskaudins tuos, kurie dar nespės vienas kitą nužudyti.

Didingasis padaras — žmogus, tasai Dievo paveikslas, homo sapiens stengiasi užgniaužti savyje dieviškąjį pradą ir ima sau gyvenimo rikiavimo pavyzdžiu zoologinį primityvų gyvenimą. To pasaulio "tiesos" nesudėtingos, suprantamos, lengvai absorbuojamos. Tik praverkime džiunglių kampeles užuolaidą ir mes išvysime, kad ten kiekvienas gyvūnas palaiko savo gyvybę kito gyvūno gyvybės kaina. Tą dėsnių perkelti į žmonių visuomenę dabar stengiamasi ir tos pastangos ima nešti savo baisesius vaisius.

Visose pasaulio galybių konferencijose vyrauja tik zoologinio pasaulio diktuojami motyvai. Tos konferencijos niekad neras išieties iš susidariusios padėties. Todėl kiekvienai tokiai konferencijai prasidedant naivu laukti iš jos bent pragiedrulių tamsoje. Pasaulis jau ima atbukti ieškojimuose; pasaulio galiūnų susibūrimo nesėkmės jau nebeįdomios žmonijos. Tai įrodo, kad diplomatiniais maskaradais konferencijų salėse žmonija jau nebūti. Kaip iškilmingai beskambedu tariamų žmonių atstovų kalbos, kraujas mūsų planetoje nesustoja sruvenęs, ašaros nesiliauja akis graužusios. Ir mes, mažoji tauta, daugiau kaip kas kitas skausmingai pergyvename veidmainybės ir žiaurumo bergalę prieš teisingumą ir teisės pradus tautų santykiuose.

Audra nusiaušė mūsų žvėdinčią tėvynę, ir paliko tik priuvsėiai mūsų namų ir mūsų širdžių. Iš kiekvieno pasaulio kampeles išnakt eidėti maldžiantis lietuvių kalba: Dieve, gražink mums namus ir laisvę!

Aleliuja skamba nu bažnyčių skliautais, o lietuvis teberėgi sutemusį vakarą Golgotos kalne.

Kad Kristus šiandien iškilmingai išėjus aleliuja čia, Tiesą visai minia nuodėminga Pravitkų ašara karčia.

Pravirtku ašara kerčia. Ir mes, girdėdami aleliuja, verkiame ir prašome: Tiesą kartu su Tavimi prisikelia žmonijos dvasia, teškad rėdžia žmogus, tenksta tamsa, teateina karalystė Tavo!

Kokia šiurpulinga juody juodžiausia tamsa iš pasaulio gaubia žmonią, o kaip paprasta ir lengva iš tos tamsos išbristi. Reikia tik atminti ir vykdyti tą trumpouti dėsni: mvlėk savo artimą, kaip pats save!

Aleliujos garsuose kasmet atsinaujina dieviškas pradas žmogaus prigimtyje ir tikėjimas Tuo, kuriuo tikėjosi katakombų krikščionys, mums viltinai nurodo, kad amžiais praeina, o tik Jo mokslas amžinas.

PAVASARIS IŠTRĖMIME

Viktorijai Tubelienei skiriu

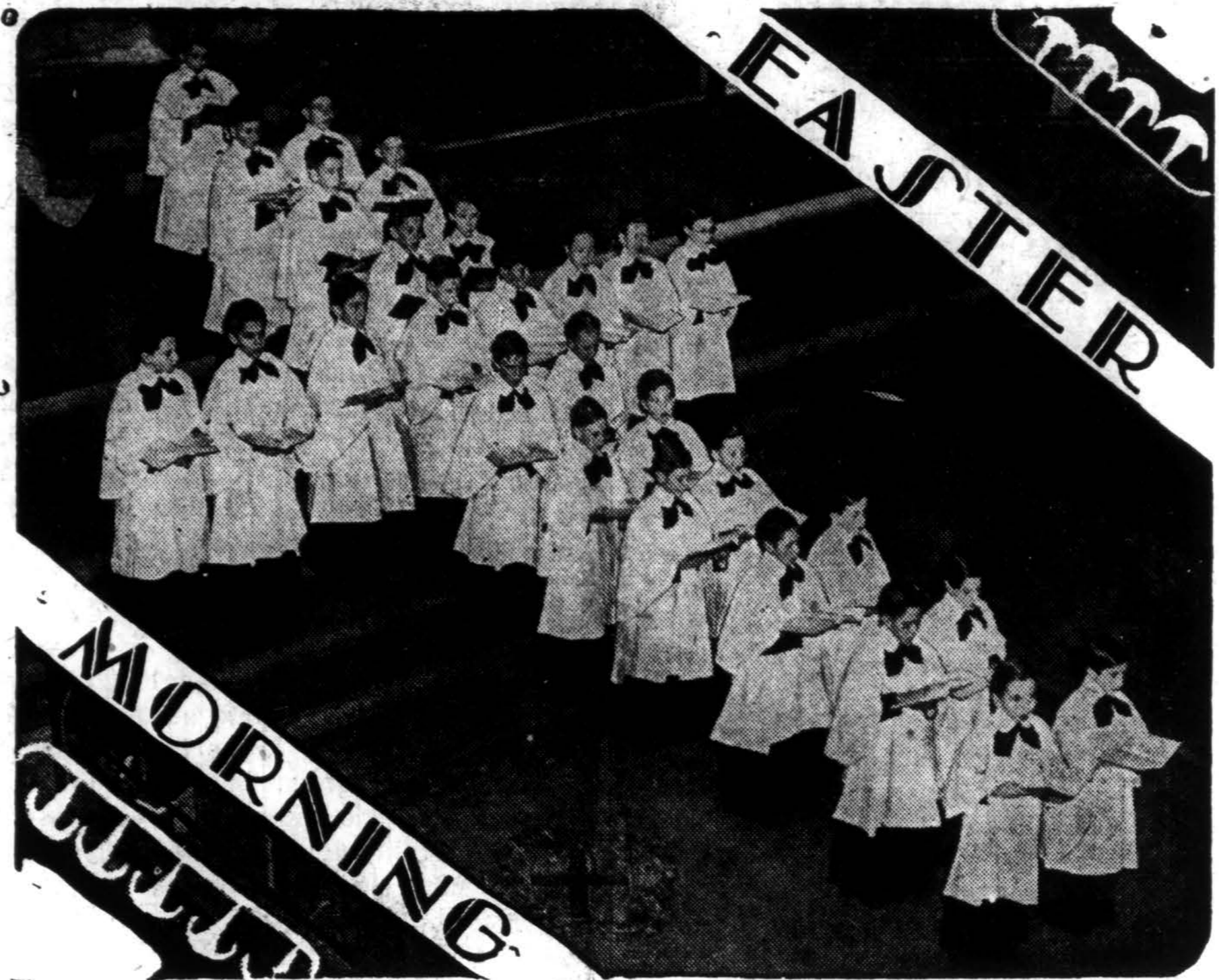
Jau pavasaris... Skrenda kregždutės, —
Grižta jos Lietuvon tolimon...
O ir mano širdis sparnus kelia
Skrist namon...

Bet kodėl, bet kodėl gimta šali
Negaliu aš pasiekt taip, kaip jos?
Gera šiandien, gal būt, tik paukšteliams
Lietuvos...

Tik — ne man, ne žmonėms surakintiems...
Jie vergijoj — padėt negali...
Štai kodėl nesiliauju kankintis
Nuo tėvynės toli...

Bet išauš naujos dienos mūs šaliai,
Ir sugrįšim visi į namus...
Tiktai mielo gimtinio namelio
Gal tenai nebebus...

PETRAS BABICKAS

Pradžiukite chorai dangaus giesmininkų,
Sulaukę linksmybės šventųjų Velykų.
Nes paslaptis Kryžiaus, kaip saulė nušvit...
Štai Kristus laimėjo, o pragaras krito.

Pradžiuk ir tu, žeme šviesybe nutvins,
Galybų Karaliaus gerumą pažinus:
Sutruškino Kristus šėtono vergiją,
Paleido iš pančių Adomo aišnią.

Legenda apie Nežinomą Kareivį

NELE MAZALAITĖ

Žemėje jau tiek daug buvo prikalbėta apie atėjusią taurą, jog ir danguje pradėjo tuo tikėti.

— Gal būt, — pasakė vienas šventas filosofas, kuris net palaimos vietėje negalėjo atrasti nuo svarstymų ir abejojimų, — gal būt, jeigu jie ten žemai šaukia, kad viešpatauja taika, tai, turbūt, iš tikrųjų kraujas jau paliovė plaukęs kitaip, kaip tik gyvo žmogaus gyslose. Bet keista, — mumra jis, — keista: aną kartą aš pažvelgiau į apačią ir pradžiugau, kad jau vėl pradeda atželdinti išskirstus miškus, tačiau, geriau įsižiūrėjęs, pamaciau, jog tai nėra medžiai, o patrankų vamzdžiai.

— Tai tiktai karo atsiminimas, — tarė kitas, — tai tiktai prisiminimas savo pačių sukeltos baumės dieny.

— Taip, vargšai mūsų broliai iškentėjo tiek, jog to nebeturėtų užmiršti ir ju vaikių vaikai, — atsiliepė sustojęs prie jų dar vienas palaimintasis. — Tik pagalvoti, ką yra išgyvenę tie būriai naujų mūsų draugų, kurie atėjo čia per angų ir speiga. Jie buvo taip netekę visko, jog nežino net, kur padėjo savo kūnus.

Šventasis Petras tuo metu ėjo į laukus, kur artojas Izidorius sėio naujas žvaizdes — ach, Dievo sodava yra plati ir visur reikalinga užvaizdos buđri akis. Jis jau buvo bepraėinas pro šalį, bet ūmai sueržijo ir susimastė pasakė:

— Mes pagerosime šiuos mūsų karą iškentėjusius brolius: tegu vieno kareivio kūnas patenka į danų — aš manau, mes ode galėsimė įrengti Nežinomojo Kareivio kapą.

Ir kai visi tuo apsidžiauė, nes kiekvieno širdyje kaip saulė švietė meilė savo per amžius einančiai giminei, šventasis Petras pakvietė riterį Jurgį ir tarė jam:

— Kilnūs riteri, tau teks nukeliauti į žemę: tu pats buvai kareivis, ir kas gi kitas geriau negu tu pa-

rinks kūną tokio kario, kuris bus vertas ilsėtis čia. Kur yra tavo žirgas?

Jis ganėsi pievoje, ir dar maži angelai braidė po rąsą, kol surado jį, nes jis buvo toks baltas, jog visiškai susiliejo su mig'a. Stipriai laikydami už karčių, nujojo jie į kalvę ir ten laikė jo kojas, kol angelas kalvis derino pasągę iš jau no mėnulio pusradžių, kurie gulėio sukrauti iki pat liubu. Kai žirgas buvo rakaustytas, jie atjojo jį rre vardu. Tuoju pat pasirodė ir šventasis Jurgis. Jis buvo užsidėies savo šarvus ir atrodė labai puikiai. Jis užsimetė ant pečių apsiaustą ir sėdė į balna.

Žirgas pasileido tokiais dailliais šuoliais, jog vėliau buvo nasakojama žemėje, kad kažkos vaikutis viena trumpą metą regėjo danų ie puostabų vaizda: atrodė, kad keturi mėnuliai šoka mėlyname vandenyje.

— Tau neteks ir pavargti, — tarė riteris savo žirui, — tiek metu pasaulyje įsūtė karas, iš kareivių kūnų išklotas tillas ner vi sa žeme — mums reikės tik nusileisti, ir mes jau būsimė rade tai, ko esame išsiųstį atgabenti.

Ir ištikrųjų, vos pastatęs kojas ant žemės, žirgas palietė koja kareivio lavoną — taip nesiliai buvo pakastas iš dēl kūnu gauvumo tačiai tai nebuvo tas, kurio ieškoio šventasis Jurgis. Ir kai jis keliavo toliau, jo ieškojimai buvo vis dar tušti, nes joks karys nebuvo nusilpėnes ilsėtis dangaus sodo pakraštvyje: vienas tebe laikė savo kape nepaleisdamas kerštinio ginklo, kitas išnėšto turto. Jų rankas slėgė auksas — po užžėlusia velėna ėjo laikrodžiai, deėė branaakmeniu akvs, kitų pirštai dar tebe laikė kasas moters, kuria jis buvo išniekinęs. Vienas gulėio burna prikimęta molio, ir kitas buvo norimzdes piliai iki žemės vidurio, nes jie buvo atėję užrobtį svetimos žemės, ir šitai dabar jį valdė juos. Juo toliau keliavo

riteris Jurgis, juo labiau ėmė jį siaubas — kas buvo pasidarę iš žmogaus ir kareivio — ir jis jojo per sausumas, kalnus ir jūras, visiškai nebetekdamas vilties.

— Jau praėjo tiek laiko, — mąstė jis, — namuose gali imti galvoti, jog aš nutariau visiškai pasilikti šičia. Ka gi aš padarysiu grįžęs — argi kas norėz patikėti, kad kareivis yra keiksmo žodis, kad jis mirdamas vagia, ir nusidėjimas yra jam stipresnis už žaidas?

Sitai liūdnei gavojo jis ir jautėsi pavargęs, ir jo žirgas baigė nudilinti savo pasągę.

— Matau kažkokį sodą, — pasakė jam riteris, glostydamas ju ausis, — mes čia tik truputį pasilsėsime ir jau leismės atgal.

Apgriuvę namai stovėjo aplinkui, ir sodas atrodė niaurus ir visiškai tuščias, tačiau kai šventasis passtatė savo žirgą prie apdegusiųsio beržo — jis kažką ramatė. Lapkričio nektis buvo čia, drėgna ir tamsi, ir reikėjo tiktai tokiam skaidrių akių kaip jo, kad išskirtu iš tamsos akmenų paminkla ir tai, kaip iš jo jo pakilo žmogus. Žmogus vaikščiojo po sodą šen ir ten, atsargiai kilnojo sudžiuvusius stagarus ir iš purvyno ištraukė kelis rožių pumcurus.

— Štai, — pasakė jis riteriui nrisiartindamas — tavo arklys visiškai pavargęs ir alkanas, bet aš daugiau nieko negaliu rasti. Kitą kartą mes čia augindavome begalės rožių, ir kiekvienas svečias išeidavo iš čia ramuotas.

Ir jis pasitraukė į tamsą, tačiau šventasis Jurgis nuėjo paskui jį. Jis ėio tain tvliai, kad io pontinai reužkliuvo nė už vėio.

Žmogus atsirabino antrianto nastato dirpis ir ėio i vidu. Deber jis užžėdė žvakę ir riteris Jurgis narimė, kaip žmogus ėina per šalies ir lenkiasi sienoms.

ALE RŪTA

VELYKŲ RYTAS

Velykų rytas daug ram atneš ne džiaugsmą, o kančias —
Ir mus, tik mažą auką,
nostalgija prislėgęs čia — —

Ir Kamajų šventoriuj
jau nebebus tokios minios —
O kaip nūn skaudžiai noriu
lėtai linguoti žingsniuos jos!

Velykų saulei tekant
pro nuogus kapinių medžius
triskart aplink — Ir šnekos
šventoriuj — Ir dabar girdžiu —

Linksmų, linksmų Velykų! —
Bučiuojasi mergaitės ir seni —
O šetekna po tiltu teka tykiai — —
Raiti, važiuoti, pėsti, — skuba tekini.

Ant stalo kumpis, krjenas ir margučiai,
balti pyragai, sviestas ir varškė.
Kokie nūn vėjai pelenusos sodybų pučia,
kieno vežimai vieškeliu barškės? —

Velykų rytas Kamajų bažnyčioj,
pavasaris gražiosios šetekšnos krantuos —
O mums nostalgija žiauroji šičia
džiaugsmingo "Aleliuja" užgiedot neduos.

tasis ir ūmai pamato, jog ankščiau čia yra kaboje kryžius ir kunigaikščių atvaizdai. Garbingų žmonių paveiksai atsispaudė nemotami šituose mūruose, laisvės karų vėliavos yra kabojuosios salės pakraščiuose ir daugybė kilnių ženklų.

Jis nuėjo paskui žmogų, žengiantį dengta galerija, užlipo paskui jį į bokštą, ir riteris matė, kaip viršūnėje žmogus iškėlė vėliavą ir ėmė pūsti trimitą. Nuo garso pabudo bokšte ikeltas varpas ir ėmė raučoti. Jis raudojo taip skaudžiai, jog jo širdis ikaito kaip liepsna, atrodė — ji tuojau sunplyš, tačiau varpas nevalėjo pasijudinti ir prabilti. Paskui žmogus nulipo, priėjo prie akmenų krūvos paminklo, prieš jį užkūrė ngni iš pintaro ir kadugių ir ėmė siedoti.

Ir šventasis Jurgis pauzto, kad nuo šitos giesmės šali užemusiųjų priešų miegas pasidarė pilnas baimės. Kai uenis užgeso, žmogus priėjo prie tos vietos, iš kurios buvo pakilęs ir tuomet riteris Jurgis sulaukė jį už pečių.

— Kas tu esi? — paklausė jis, ir žmogus atsakė:

— Mano žemė: Nežinomas Kareivis. Lietuvos Nežinomas Kareivis. —
— Kaip čia, — tarė šventasis, — kaip čia, kad suradai savo. Tokio aš ieškau. Tavo rankos yra žvaigros, tavo kaulų rėmuose niekas biaueraus, aš pasimėnu tu su savim.

— Ne, — atsako Nežinomas Kareivis, — aš negaliu pasitraukti iš sargybos, aš likau čia vienas, prašau, palik mane, riteri. Tu tik nusileisk žvilgsniu į žemę ir tu pamatysi tai ko ieškai, pamatysi daugelyje vietų. Mano šalis yra maža, ir mes kasdieną miršame. Tu čia atrasi, ko ieškai, šventasis riteri.

Tai yra teisybė — mato riteris Jurgis: karuose ir pagrioviuose, miške ir purvino vandens dugne jis randa žuvusius, kuriuos galėtu pasiimti su savim. Tačiau jie visi ramiai tarsi miegotu, jie laiko taip stipriai apkabine savo žemę, jog jis nedrįsta jų kelti. Ir jis joja per visą kraštą ir žvalgosi, ir jis regi, kad tai-

ka niekuomet nebuvo čia atėjusi. Per gatves ir laukus brenia mirtis ir daro ženklus ant durų. Ji nėra kilni mirtis, nuvedanti iki kapinių su giesme ir žvake, — raudona ir purvina ji slankioja, kaip pasalūnas šuo ir kaip pasiutęs vilkas. Ji taip skuba, jog riteris visiškai nualsina savo žirgą, sekdamas paskui ją. Ach, jam tenka keliauti ir ten, kur yra taip šalta, jog rieluoto branduolys sustingsta ego r-iipla tata las-nnpai savo kevale, ir jis turi pasukti savo kelią į dykumas — visur mirtis nunesa žmogus iš anos šalies. Ji svaido juos kaip dulkes, pasityčiodama, ir paskui ateina užmušti jų, kuriai, mergaitės, vaikai, kunigai, seniai — kiekvienas, kas yra gimęs, yra jos gaudomi. Atrodo, mirtis neturi jokio kito užsiėmimo, kaip tik naikinti tos šalies žmones.

Šventasis riteris užsidenėgia apsiaustu veidą ir pasuka žirgą namo. Jis vira toks nuvargęs, kai nulipa nuo balno, jog vos galį panešti savo šarvus. Jo balsas yra tylus, kai jis pasakoja viską, ką regėjo, ir, labai nusiminęs, jis taria: — Kiek daug savo atvaizdų aš regėjau tenai bažnyčiuose. Jie vaizduoja mane ovalingą ir globojantį, ir sliabinas guli sutrumpas prie mano kėdės. Tačiau aš nieko nenadėju tiems. — Bet tu atgabeni iš ten Nežinomą Kareivį — mes naverbsime šitą nelaimingą šalį, — kalba vienas šventasis, o riteris Jurgis tvliai atsako: — Aš restnečiau nieko. Jeigu Viešpats neparodys greit savo malonės, mes galėsimė savo sode palaidoti Nežinomą Tautą.

Geriau duoti, negu skolinti, ir tai kainuoja beveik tiek pat. — P. Gibbs

Bankas yra tokia istaiga, kurią visi ganti pasiskolinti pinigų ieigu pateiksi kreditu, kad tie pinigai tau nereikalini.

Vienuomet skolinkis pinigų iš pesimisto, nes jis vis tiek nesitiki, kad skola gražinsi. — Z. Daniel

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linki Seniems Ir Naujiems Kostumeriams

NEW LIFE LIQUORS

3234 S. Halsted St. CAL. 4555

JONAS ZAVIS Ir

Mrs. ONA PETRAUSKAS,

Savininkai

Blended Whiskies

CALVERT RESERVE	5th	\$3.89
THREE FEATHERS	5th	3.90
SEAGRAM 7 CROWN	5th	3.94
SCHENLEY RESERVE	5th	3.94

93 Proof

OLD SUNNY BROOK	5th	4.09
OLD URDEROOF	5th	4.09
HILL and HILL	5th	4.09

Good Old
GUCKENHEIMER
86 Proof 5th \$2.98

Fine Quality
Imported
WINE 5th .98

QUART BEER
25 Cents
3 Popular Brands

PURE
CALIFORNIA WINES
.79 Full Quart

Linksmų Velykų Švenčių

Linkime visiems draugams ir pažįstamiems.

MR. & MRS. WM. & ANNA POPELL

Jeigu važiuosite į Floridą čia tai geriausia vieta apsisistoti. Apsildyti Cabins, Kitchenettes ir Showers.

Midway Cabins

Route 2 Box 727

TAMPA 5, FLA.
Phone S-55499

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkime Visiems Kostumeriams ir Draugams

JUCUS SISTERS

RESTAURANT

1608 W. 47th St. Tel. Yards 4998

CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

Peoples Hardware and Paint Co.

GREGORAVIČIAI, Savininkai

1901 West 47th Street Chicago

Lafayette 4139

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkime Visiems Mūsų Kostumeriams, Draugams

Jonas ir Ona Jasinskai

VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖS Savininkai

4501 S. Talman Ave., Chicago 32, Illinois
Tel. LAF. 4917.

BALTIJOS UNIVERSITETAS PRAŠO STIPRIOS PARAMOS

Baltijos Universiteto lietuvių profesorių draugijos valdyba (prof. Myk. Biržiška, Vladas Stalka, Vaclovas Biržiška, J. Puzinas ir Pr. Čepėnas) atsiuntė BALF-o valdybai laišką, kuriuo reikiama širdingiausia ir giliausia padėka už globą ir šelpimą.

Baltijos Universitetas pradėjo veikti 1946 m. pradžioje. Iki šio laiko baigti jau keturi semestrai, arba dveji mokslo metai. Lapkričio 17 d. pradėtas penktas semestras, arba treči mokslo metai. Mokslo personalas buvo sukomplektuotas vien tik iš Baltijos kraštų universitetų ir aukštųjų mokyklų mokslo personalo narių. Studentais buvo priimami vien tik buvusieji studentai arba asmenys, turį brandos atestatus. Universitete veikė aštuoni fakultetai: filosofijos, teisių mokslų su ekonomikos mokslų skyriumi, gamtos-matematikos, žemės ūkio, mechanikos, architektūros, medicinos ir chemijos.

Dėstymas atitiko kitų universitetų dėstymą. Todėl vokiečių universitetai, pripažindami Baltijos Universiteto akademinį pobūdį, pilnai užskaito Baltijos Universitete atliktus darbus. Mokslo personalo skaičius buvo arti 200, studentų arti 1,000. Per dvejus mokslų metus viso buvo perskaityta arti 20,000 mokslo paskaitų valandų. Daug studentų, kurie dėl karo veiksmų buvo nutraukę savo mokslą, dabar gavo progą studijas baigti. Baltijos Universitetas, neturėdamas formalios teisės išdavinti diplomus, išdavinėjo liudymus, kurie paprastai traktuojami lygiai su diplomais. Nežiūrint tam tikrų sunkumų ir kliūčių, Universitetas, kuris dabar oficialiai vadinasi "Study Centre", Britų Vyriausybės pritarimo dėka gavo leidimą toliau tęsti savo darbą senais pagrindais.

Jungia trijų tautų inteligentija

Iševijoje Baltijos Universitetas yra, be abejo, didelis reikšmės institucija.

delės reikšmės institucija. Jo isikūrimas leido Baltijos profesoriams tęsti savo mokslo darbą ir jaunuomenai, kuri negalėjo rasti sau vietos perpardytose vokiečių universitetuose, tęsti arba pradėti akademinę studijas. Be to, Baltijos Universitetas, jungdamas trijų Baltijos tautų atstovus, sudaro pirmą įstaigą, kurioje glaudžiai ir organiskai bendradarbiauja trys tautos, kas yra reikšminga šių tautų istorijoje. Tokios rūšies universitetas yra vienintelis pasaulyje ir, kaip atrodo, tikrai nusisekęs eksperimentas.

Baltijos Universiteto lietuvių skyrius beveik visą laiką sudaro vieną trečdajį viso šio universiteto profesorių ir vieną trečdajį jo studentų. Tik pastaruoju metu dėl emigracijos į Angliją ir Kanadą šis studentų nuosimtis kiek sumažėjo.

Lietuvių centras

Be bendro Baltijos Universiteto uždavinijų, Lietuvių Skyrius atlieka šias dar tam tikras funkcijas:

1. Dėl ypatingų gyvenimo sąlygų studentai gyvena kartu su profesoriais. Tuo būdu susidarys glaudūs santykiai padeda mūsų profesūrai veikti studentus ne tik paskaitų ir studijų metu, bet ir kasdieniniame gyvenime. Tikimasi, kad šių santykių pasėkoje susidarys reikšminga akademinė grupė, išauklėta laisvės, humanizmo ir lietuviškumo dvasioje.

2. Baltijos Universiteto Filosofijos ir Filologijos Fakultete susispietė gražus mūsų lituanistų būrelis, šis Lituanistikos Skyrius yra vienintelis toks centras iševijoje, o kaip laisvos mokslo sėjinės lituanistikos židinys, gal būt, ir visame pasaulyje. Jau tas, kas ligi šiol yra čia padaryta, turi mums savo reikšmės, o jei bus dirbama ilgesnį laiką, dabartinėmis tautos gyvenimo sąlygomis turės dar didesnės reikšmės.

Reikia daug pagalbos

Atsižvelgdami į visą, kas čia pasakyta, dėkoda ma Raudonajam Kryžiui ir BALF-UI už jau suteiktą mūsų studentams paramą, Lietuvių Profesorių Draugijos Valdyba prašo, kiek sąlygos leidžia, teikti ją ir toliau, ypač turint galvoje liūdnas Baltijos Universiteto studentų gyvenimo sąlygas. Universitetas veikia dabar Hamburgo priemiestyje Pinnberge; maisto problema visur sunki, bet čia didmiesty ji yra ypač komplikauta. Be to, studentai, dirbdami Universitete po 8 val. per dieną auditorijos ir dar besiruošdami namie, neturi laiko savo būkle gerai apripinti, todėl ir reikalingi paramos daugiau negu kitur. Nors studentai gerai žino organizacijų keliamus sunkumus ir supranta, kad jos nėra susirūšios kokius įsipareigojimus jų atžvilgiu, tačiau tos paramos — stipendijų nutraukimas būtu suprantas kaip mūsų visuomeninių organizacijų nepasitenkinimo ženklas, kurio mūsų studentai, mūsų nuomone, visiškai nebūtų užsitarnavę. Jie dirba ir studijuoja ne vien savo asmeniniais sumetimais, bet ir aiškiai siekia bendrų mūsų visuomeninių ir tautinių tikslų.

Baltijos Universiteto Lietuvių Profesorių D-jos Valdyba.

PRAGARO MAŠINA

Vienas bolševikų kareivis labai norėjo laikrodžio, tik jau niekur nebegavo jo pirkti. Ir koks buvo jo džiaugsmas, kad krautuvė rado ža dintuvą. Bepirkdamas, juo ilgai džiaugėsi, sukinėjo ir eidamas gatve vis žiūrėjo į tą nuostabų, taip gražiai tiktintį pakietuką. Tik staug — zadintuvas pradėjo garsiai skambinti... Vargšas kareivis nebežinojo ką bedaryti ir, kiek atsipeikėjęs nuo tos baimės, metė laikrodį į šalį ir pats, puolęs už namo, krito ant žemės. Pamatęs gatve einančius žmones, jis ėmė šaukti:

— Neikit! Gulkit ant žemės! Pragaro mašina! Tuoj sprogs!

LAIMINGIAUSIŲ

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkiu

VISIEMS LIETUVIAMS

DR. S. A. BRENZA, M. D.

CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

VISIEMS MANO PAŽĪSTAMIEMS IR DRAUGAMS LIETUVIAMS

JOHN F. WALL

11to WARD'O ALDERMANAS

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

PLACIDAS IR ONA PIKTURNAI

TAVERNAS

Fox Head Alus, Vynas, Degtinė
1425 West 45th Street Telefonas Yards 0406

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

LINKIU VISIEMS SAVO DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS

K. BEINARAUSKAS

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

KAZIMIERAS ir PRANCIŠKA WERTELKAI

PRISTATYTOJAS AUKSTOS RUSIES SĀLDAINIŲ

4558 S.-Washtenaw Ave. Tel. LAFayette 3713

Pirkite Novak Krautuvėje, kuri artimiausiai jūsų namų.

Mėsos Krautuvės randasi visose dalyse Chicagos mieste

VISIEMS LIETUVIAMS—

Nuoširdžiai Linkime Jums Sulaukti

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ!

NOVAK'S STOCK YARD MARKETS

Skaitykite ir Platinkite Dienr. "Draugą"!

Linksmų Šv. Velykų Švenčių
LINKIU VISIEMS LIETUVIAMS!

TEISEJAS

JOHN T. ZURIS

Kandidatas į Municipal Teismo teisėjų demokratų tiketu.

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Pacijentams ir Draugams

DR. A. W. JACOBS

DANTISTAS

10758 S. Michigan Ave. Chicago, Ill.

Pullman 7235

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ

Linkiu Savo Kostumeriams Ir Draugams

B. R. Pietkiewicz and Co.

MORTGAGE BANKERS
REAL ESTATE

Building Construction
2555 West 47th Street
Phone LAFayette 1083
B. R. PIETKIEWICZ

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkime Visiems Kostumeriams ir Draugams

MARQUETTE LAUNDRY

ANTANAS JAKUTIS IR MARIJONA
Savininkai

2416 W. 69th St. Chicago, Ill.

PROspect 7160

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

CERMAK-HALSTED TAP

J. D. USELIS, Savininkas

2140 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Tel.—Haymarket 9290

Biznieriams Apsimoka Skelbtis Dienr. 'Drauge'!

VELYKOS

PRANYS ALSĖNAS

Šviesų pavasario langą
Vėjai apdrėbė šlapiu sniegu.
Bet mano sieloj džiūgavimai žvanga —
Aš pavasario artėjimu degu.

STASYS SANTVARAS

Siame rašinyje motto pamintieji žodžiai — yra mūsų subtilaus poeto Santvaro, lietuvių tremtinio, kaip ir tūkstančiai kitų, vienas širdies virptelėjimas, kuriuos jis įpynė į tremtyje parašytą eilėraštį "Velyk-nakčio meilė".

Tie žodžiai taip ryškiai nusako šio meto žmogaus, ypač benamio, bedalio tremtinio nuotaikas velykntatyje. Jame poetas mini šviesų pavasario langą, kurį, deja, vėjai apdrėbė šlapiu sniegu. Tačiau, nežiūrint to, jis vis dėlto vėl guodžiasi, kad jo sieloj džiūgavimai žvanga, nes jis pavasario artėjimu dega...

Velykos — yra Kristaus, gamtos, o kartu turėtų būti ir žmogaus, prisikėlimo šventė. Bet, deja, kaip seniai jau puolęs žmogus, suklupęs sužvėrėjusio pasaulio vieškelyje ir vis dar jis neprisikelia. Keletą metų bausis karas siautė pasauly, griudė patrankos ir motinų dejonės maišėsi su pragarisų trenksmų garsais. Jau kelintos Velykos, štai, slenka, o žemėje kaip nebuvo, taip ir nėra ramybės. Eilę metų iš eilės garsus Velykų ryto Alleliuja buvo stelbiamas bombų sprogių ir liepsnuojančių kairių bei miestų pašvaistėmis...

O dabar — ar jau ramiai gali žmonija švęsti tą didžiąją šventę? Anaipol, ne ir dar kartą ne! Baisus rytų Europos siaubas visu balsu dar tebeprasina pasauliui savąją vergiją, išduoti dvasiškius, ištremiti laisvės trokštančius žmones į Sibirą ir visai užgniaužti tą galingą giesmę bažnyčiose, kuri veik du tūkstančius metų skambėjo jų skliautuose. Toji giesmė — tai gražus pagarbos himnas prisikėlusiam Kristui, tai skardusis Alleliuja...

Ach, ir kada, pagaliau, kartu su prisikėliančiu Kristumi, kartu su atgimstančia pavasario gamta prisikels ir atgims užgniaužtoji Teisybė ir išniekintas, užguistas pas žemės valdovas — žmogus? Deia, nors jau treji metai praslinko nuo to laiko, kuomet tariamai baigėsi karas ir nustojo žvangėti ginklai, bet tikrosios taikos — dar ir šiandieną nematyti. Rudasis su juodoju diktatoriumi gavo savo atpildą, bet raudonasis — tebesiautėja pasauly, kaip siautėjęs. Viename krašte jau senokai atsidarė baisių kacetų durys ir nustojo rūkę krematorių kaminai, bet didysis rytų kacetų tebeveikia pilnu apkrovimu ir jo ribos dar praplėtos. Vokietijoje, atsidarius kacetų durims, išėjo pro jas sunykę, vos gyvi ir išbadėję dar likę nesunkintieji žmonės, bet, tuo pačiu, rytuose jų skaičius už spygliuotųjų vielų daug padidėjo...

Šiuos žodžius rašau Amerikos lietuvių laikraščiui "Draugui" ir noriu Velykų švenčių proga pasidalinti keleta minčių su savo broliais minčių su savo broliais užjūryje, kitaip sakant, noriu jiems nors paviršuti-

niškai išsakyti tą baisiąją tragediją, į kurią šiuo metu yra įtrauktas visas pasaulis, o ypač Europos kontinentas. Amerikos lietuviai, gyvendami vis dėlto toli nuo tų baisybių, tikiu, kad tikrai mažai pažįsta, mažiau supranta, kas yra toji pabaisa — komunistas.

Tiesiog bausiu ir griaučiu pagalvoti, kad mūsų užjūrio brolių tarpe yra dar tokių, kurie liaupsina komunizmą, kurie džiaugiasi niekinama ir prievartaujama mūsų Tėvyne. Jų nejaudina klaukus pagalbos šauksmas iš už geležinės uždangos besklindas, o taipogi vaitojimai ir dejonės tų mūsų brolių, kurie seniai ištraukti į klaukus Sibirą ir šiandien tremiami. Ir ką gi galima būtų pasakyti apie tokius žmones, kuriems tas viskas nebesvarbu ir dargi džiaugsmą keilia? Tai nedaugiau ir mažiau kaip mūsų Tėvynės duobkasyiai ir jų lietuviams vadinti nebegalima...

Zinau, kad didelė dauguma mūsų brolių užjūryje taip lygiai jauči atą didžiąją mūsų tautos tragediją, kaip ir mes. Jie švęsdami ir Velykas, nors gyvendami ir laisvame krašte, iki, kad su širdgėla prisimins tuos, kurie kenčia priešpaudą savoj Tėvynėj likę, kurie kenčia šaltį ir badą tolimojo Sibiro taigose ir kurie vargsta ištrėmimo vakaruose. Jie jungsis mintimis su

visais lietuviams, nežiūrint į kurį pasaulio kampą jie būtų nublokšti, o tuo pačiu bus sudaryta bent dvasinė graži lietuvių vieningumo harmonija.

Zinoma, ypač laisvame Amerikos krašte, susitkę lietuviams ankstyvą Velykų rytą, linkės vieni kitiems linksmų Velykų švenčių, o kas nušluostys ašaras ir kas paguos tuos mūsų tautiečius, prieš kurių akis šiuo metu tik vargas, skurdas, baisi nežinia ir net mirtis stovi rpieš akis?...

Kada sušvis bent koks vilties spindulėlis jų akyse ir kada žmonija išsilaisvins iš to baisaus slibino vergijos, kuris smaugia šiuo metu didžiąją pasaulio dalį? Tai vis klausimai, kurie visu ryškumu stoviasi prieš mus ypač Prisikėlimo šventės proga...

Nė viena tauta negali pasiekti gerovės, jei ji nesupranta, kad lauko arimas ir poemos rašymas yra lygiai garbingi darbai.

— B. T. Washington

"Naudingiausias sutvėrimas pasaulyje", pasakė vienas negras, "yra višta. Ją gali valgyti prieš jos gimimą ir ją papioves".

Pažįstamas yra toks žmogus, kurį pakankamai pažįsti, kad galėtum prašyti jį paskolinti pinigų, bet dar nepažįsti tiek, kad galėtum jam skolinti. — A. Bierce

Seniau vyrai, sveikindamiesi su moterimis, pabučiavo jų rankas. Tas gražus paprotys išnyko, kai vyrai pradėjo nusvilti savo nosis į rūkstančias cigaretes.

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

GEORGE'S BARBER SHOP

JURGIS LA PINSKAS IR ŠEIMA, Sav.

1903 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Tel.—Chesapeake 6018

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

LINKIU VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS IR DRAUGAMS!

Nathan Kanter

MONARCH LIQUOR

Phone Yards 6054

EIKIT PAS LIETUVISKĄ ŽYDUKĄ,

JEIGU NORITE BUTELIUKĄ

3529 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Linksmų Šv. Velykų Ir "Namų Kiekvienai Šeimai"

linkiu mano prieteliams ir pažįstamiems lietuviams

CHRIST S. MINNECI

Republikonų Kandidatas į Kongresą
7-ame Kongres. Distrikte

(Apima 21, 25, 26, 27, 28 wardus ir dalį 1, 11 ir 24)

"Jūsų Balsas ir Idėjos Pagerinti Mūsų Kraštą Įvertinamos"

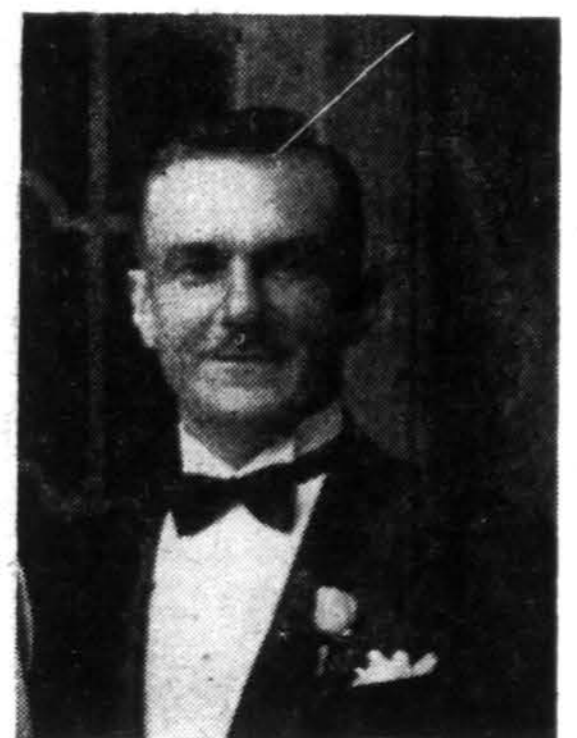
Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams!

ADOMAS DULSKIS

SPORTIŠKA, INTELIGENTIŠKA UŽEIGA

1859 West Hastings St. Tel. SEEley 9110

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

V. P. PIERZYNSKAS

REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

4559 S. Paulina St. Tel. Yards 0145

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

GENT'S FURNISHINGS

Z. LAKES, Savininkas

1818 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Tel.—Canal 4763

Turime Didelį Pasirinkimą

Vyrams Skrybėlių, Batų ir Visokių Drabužių

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

JULIUS J. ir SOPHIE PHILLIPS

Savininkai

GROSERNĖS IR BUCERNĖS

4001 S. Campbell Ave. Tel. LAF. 9056

CHICAGO, ILLINOIS

Skaitykite ir Platinkite Dienr. "Draugą"!

The Chicago Herald American

SVEIKINA CHICAGOS LIETUVIUS

Velykų Švenčių proga

Stasys Pieža

Iš D. P. Dienoraščio Vokietijoje

AL. GINTAUTAS

Prieš mane guli laiškas iš Tėvynės.

Tai pasveikinimas su Kalėdų šventėmis.

Drebančia sesers ranka parašyti skaudūs žodžiai:

"... Mielas broli!... Mes laukiame pavasario, bet, ne-
duok Dieve, ne tokio, kaip anuomet... Ne! Anuomet labai menkai užderėjo... Da-
bar pas mus labai prastas oras. Tavo sveikatai pavojingas..."

O anuomet?.. Anuomet taipogi buvo pavasaris.

Dangus buvo giedras, giedras. Ir klevo lapai buvo pa-
ūgėję, žali. Tai buvo bir-
želio 14, 15 dienomis. Bu-
vo giedra...

Raudoni, it krauju nuda-
žyti vagonai ilgomis varti-
nėmis slinko Minsko link.

Maldos, ašaros, aimanos, keiksmas dusliai veržėsi pro spygliuotomis vielomis apnarpliotus vagonų lange-
lius. Enkavedisto durtuvo ašmenys blizgėjo saulės spinduliuose, o pro gyvuli-
nių vagonų grindis sunkėsi kruvinos ašaros.

Tai buvo pavasaris... O kad toks žiaurus pavasaris niekad nebesikartotų!

Vakaras. Išeinu į plentą Tamsūs šešėliai slenka, slenka... Taip tingiai, iš leng-
vo. Matyt, iš tolo, iš Lie-
tuvos... Ne, iš toliau: iš Altajaus, Irkutsko, Sachali-
no.

Juk tokia didelė žemė ir tiek daug joje turtų!

O vargo, vargo! Neapskaičiuosi jo. Tenai Lietu-
voje, Altajuje... Juk ten tiek mūsų motinų, žmonių, brolių, seserų, kūdikių aša-
rų...

Rodos, girdžiu:

— Vandens... vandens... vandens... Dieve... mama... kur tėtis?... mama... silp-
na... vandens...

Kas pagirdys ir paguos jus, kurie kenčiate Tėvynės miškuose ir Sibiro tyruose alkį ir šaltį? Kas išvays raudonuosius žvėris iš mūsų namų, kas grąžins namo mirčiai pasmerktuosius?

Jėzau Kristau, Golgotoje nukryžiuotas ir trečią dieną prisikėlęs, neleisk Lietuvai ir lietuviams pražūti!

Užrašas ant paminklo ka-
pinėse: "Aš to tikėjau, bet ne taip greitai".

TARP DVIEJŲ LATRU

1941 metų pavasarį vie-
name Lietuvos mieste bolše-
vikai suaukė savo ištiki-
mųjų tarnų suvažiavimą. Saie, kurioje vyko susirin-
kimas, buvo papuosta bol-
ševikų paveikslais, įvairiau-
siais lozungais. Scena iška-
binėta raudonais skudurais,
o už už garbės prezidiumo
stalo kabėjo didžiuliai Sta-
lino ir Lenino paveikslai.

Po ilgoko laiko komunistu-
kas išžiūrėjo, kad tarp pa-
veikslų kabo nedidelis kry-
žius... Pasakė savo kai-
mynui. Ir tikrai — kabo
kryžius. Salėje kilo sumiši-
mas. Pranešė suvažiavimo
rengėjams, kurie tuoj sku-
bėjo pašalinti tą jų neken-
čiamą ženkla. Kryžius bu-
vo tvirtai prikaltas prie sie-
nos, o prie jo prisegtas po-
pieriukas su šiuo užrašu:

"Ir vėl, po dviejų tūk-
stančių metų, aš turiu kybo-
ti ant kryžiaus tarp dviejų
latrų".

Broadway yra tokia vie-
ta, kur žmonės išleidžia pi-
nigus, kurių jie neuždirbo,
pirkdami tokius dalykus,
kurių jiems nereikia, kad
galėtų padaryti įspūdžio
žmonėms, kurių jie nemėg-
sta.

— W. Winchell

STANISLOVAS STANIULIS

Per 20 metų "Draugo" agentas,

Sveikina visus "Draugo" skaitytojus, gimines, draugus ir pažįstamus su Sv. Velykomis, prašo visus, kad paragintų kitus pirkti "Draugą" prie Svč. P. M. Gimimo bažnyčios ir kad užsakytų "Draugą" trečiniams.

Taip pat visus sveikina JULIJONA STANIULIENĖ ir jų sūnūs DOMININKAS ir TEOFILIUS.

6651 So. Talman Ave. Chicago 29, Ill.

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

CERMAK UŽEIGA

Schlitz Alus, Importuoti Gėrimai ir Cigarai
2059 W. Cermak Rd. Tel. HAY. 9410

MRS. VILČIAUSKIENĖ, Sav.

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

PARK VIEW

WET WASH LAUNDRY CO.

1727 W. 21st St. Tel. CANAL 7172

CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

JULIA'S RESTAURANT

STANLEY, JULIA IR SŪNUS BENEDIKTAS, Sav.

4656 S. Western Ave. Tel. LAF. 2879

CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

MR. ir MRS. JAMES ZILIUS

GROCERY and MEAT MARKET

4600 So. Fairfield Ave. Chicago, Ill.

Tel. Virginia 1102

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

LINKIME VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS

IR

DRAUGAMS

WOLF FURNITURE HOUSE

WALTER N. UKSAS, Lietuvis Pardavėjas

4211-17 Archer Ave. Chicago, Ill.

Tel. LAFAYETTE 3636

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ!

LINKIME VISIEMS LIETUVIAMS

Valdyba Ir Nariai

DARIUS-GIRĖNAS POST NO. 271

AMERICAN LEGION DEPT. OF ILLINOIS

4416-20 South Western Avenue

Chicago 9, Illinois Lafayette 8484

MEETING SECOND MONDAY OF EACH MONTH

JOHN J. KARALAITIS, Commander

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

POVILAS IR VINCENTA DOMBRAUCKAI, Sav.

MID - WEST STORE

3200 S. Lowe Ave. Tel. VIC. 6242 Chicago, Ill.

Linksmų Šventų Velykų Švenčių

Linkime Visiems Mūsų Kostumeriams Ir Draugams

JUSTICE ELECTRIC SHOP

WILLIAM & MARY SEBASTIAN, Sav.

WIRING FOR LIGHT AND POWER

Fair Prices

4104 Archer Ave. Chicago 32, Ill.

FIXTURES & SUPPLIES TEL. LAF. 3533

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

JOHN MIKŠIS

SUPER SERVICE STATION

COMPLETE AUTO REPAIRING

2242 West 34th St. Chicago 8, Illinois

Yards 3144

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

C. J. GERVELIS, Sav.

CASS — THE TAILOR AND FURRIER

2614 West 71st Str. Tel. PROspect 0964

Visi kaip vienas už Lietuvos Nepriklausomybę!

Sveikinu su Šventom Velykom

SAVO KLIENTUS IR VISUS KITUS LIETUVIUS.
LINKIU, KAD VISI SULAUKE ŠVENTŲ
VELYKŲ BŪTŲ LINKSMESNI IR LAIMINGESNI.

Advokatas
CHAS. P. KAL

6322 So. Western Ave. Chicago, Ill.

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

**JURGIS IR ELENA
KWAINAUSKAI**

GENTRELLA GROSERNĖ IR BUCERNĖ

2500 W. 45th St. Chicago, Ill.
Tel. LAFayette 2561

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

Town of Lake Garadzius

DIENĄ IR NAKTĮ PATARNAVIMAS
4553-59 So. Marshfield Ave.
Tel. Yards 0748-0749
ALBERT IR MARCELĖ IR SUNUS PRANAS
JACOBS, Sav.

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

Linkime Visiems Kostumeriams ir Draugams
ARCHER MEAT MARKET
Mūsų didelis pasirinkimas ir
Mandagus lietuvišką patarnavimą
BRUNO ir ELEONORA PRICE, Sav.
4214 Archer Ave. Tel. LAFayette 4247

ATVIRAS LAIŠKAS GRICIUI-PIVOŠAI

Rašo KELMIENSIS

Redakcijos pastaba: A. Gričius-Pivoša laisvos Lietuvos laikais buvo žinomas kaip rašytojas humoristas; jis išleido savo humoro dalykų knygėlę "Pamokslai idėjos broliams", o Vasilybės Teatre Kaune su pasisekimu buvo statomas jos šaržas "Palanga". Greta to jis vertėsi žurnalistika: buvo "Lietuvos Aido" redaktorius, bendradarbiavo "Naujame Žodyje" ir kt. leidiniuose. Per pirmąją bolševikų okupaciją kartu su žmona ištremtas į Sibirą. Per antrąją bolševikų okupaciją grąžintas į Lietuvą ir bendradarbiauja bolševikiškoje "Tiesoje" ir tremtiniam Vokietijoje (ne Sibire!) leidžiamame "Tėvynės Balse". Šis mūsų bendradarbio straipsnis atskleidžia dalį tos klaidingos tiesos: kad tik gyvybės kaina žinomesnieji lietuviams vardai pajungiami sovietinės propagandos darbui. Darosi aišku, kodėl žmogus, niekad nesąpnavęs bolševiku būti, šiandieną bolševikų stabus garbina.

Mielas Augustinai:

Vilniuje leidžiamame "Tėvynės Balse" No. 1 radau tavo straipsnį: "Kaip gyvena Tarybų Lietuvos rašytojai. (Didelis lietuvių literatūros gyvenimo pagyvėjimas)". Nesu tikras, ar šis mano laiškas tave pasieks, bet liečiama tema nėra vien tik tau ar man įdomi, todėl gal atviro laiško forma patogiau atsidėti į tavo išvedžiojimus.

Pagal tavo pabesėtą temą, tenka skirti dvi premisas, kurias reikia atskirai nušviesti, norint tavo straipsnį "Tėvynės Balse" suprasti taip, kaip jis ir turi būti suprashtas. Tenka tarti ir ad rem (iš esmės), ir ad personam (asmeniškai)

Tad AD REM:

Kas yra rašytojas diktatūriniam režime? "Draugas" Stalinas jį apibūdina gana įmantriu vardu. Esą, "rašytojas yra sielos inžinierius". Rašytojas turįs konstruktuoti žmogų. Tikrovės vaizdavimas, kokia ji atrodo rašytojo sielos akimis žiūrint, išbrauktas iš rašytojo tematikos. Tai visai nesvarbu ten, kur norima žmones perdirbti, kaip tai buvo nesvarbu ir Hitleriui, stačiusiam savo "tūkstantmetį Reichą". Bet juk rašytojas žmogus, rašytojai nėra vieno kurpaliaus padarai. Ir tuo Stalino paradoksas einant, kiek yra mintytojų, tiek bus ir mintijimo mokyklų. Atsikartos Ellinų Graikijos padėtis. Todėl paradoksas, kaip ir viskas sovietuose, tartas tik dėl skambios frazės; o tikrovę rikiuoja praktika. Gi praktika aiški ir trumpa. Rašytojas negali jaustis sau žmogus esąs; rašytojas sukaustytas tikslų,

kuriuos diktuoja režimo diktina. Jis yra tų tikslų vykintojas. Todėl netenka sovietinio, rašytojo vadinti "sielos inžinieriumi", bet tik "sielos formavimo rangovu". Rašytojas tik pildo režimo užsakymą; parangą teikia darbdavys — režimas. Rašytojas negali išieiti iš to plano, kuris jam pakištas.

Esant tokioms aplinkybėms, rašytojas jau nebe kūrėjas, o tik valdininkas. Valdininkai tvarko bylas, rašo aplinkraščius, planus, "piatiliektas"; rašytojas, tik kita forma, vykdo tai, kas jam padikuota rangovo, kokio nors politinio literatūrinio vadovo a la buvęs lietuviškų rašytojų politrukas Cvirka.

Tie samprotavimai nėra iš pirmo išlaužti. Vien tik tai diktatūrinės valstybės, kur norima pavaldinių kūną ir dūšią valdyti, mato, ma ši neįtikėtina kultūriniam pasauliui apraiška. Valstybė tvarko "literatūrą", nurodo jai kryptį ir triuškina tuos, kas stoji jai skersai kelio, o glosto tuos, kurie elgiasi pagal aplinkraščius, nuvertindami kūrybą iki aplinkraščio esmės. Sovietinis rašytojas net neprilygsta tam amerikoniškam rašytojui, kuris rašo eilėraščius apie Coca Cola.

Amerikoje tie eilėraščiai rašomi savo noru, norint dolerį uždirbti; Sovietijoje panegirikos "visuotinai laimei" išspaudžiamos žiauriu teroru, gyvybės sąskaiton.

Siems žodžiams patvirtinti štai mažas tos lūdnos martirologijos kąsnelis, kuris liudija apie vis nepaliaujama konfliktą tarp neparsidūdenčios kūrybos ir despotinės valstybės apar-

to. Žymusis Aleksandras Blokas, dar 1919 metais komunistinio perversmo adoratorius, palikęs nemirtingą rusų literatūroje šedevrą, "Dvyliką", pajutęs tikrovės dvelkimą, nusišau-na. Komunistinės literatūros ramstis, kuri eilėraščių dar dabar komunistai teberamstos savo idėjas, Maja-kovskis irgi nusišau-na. Gar-susis Gumilev suimamas ir nužudomas. Zamiatin sulikviduojamas. Literatūrinė brolija "Broliai Serapion" dergijama spaudoje, uždaro-ma; uždaromi ir jos leidiniai. Zoščenko, tas sovietinio gyvenimo dekameronas, suimamas ir ištremiamas į siaurės mirtingas darbo sto vyklas. Achmatova dingsta be pėdsakų. Bergholz, Orlov, German, Dobin — vadinami social-isdavikais. Leonov, kuris išėjo į viešumą kaip antrasis Dostojevskis, nutildytas. Nikitin apšauktas komunistų dergėju. Genialusis Esenin nusižudė, keikdamas sovietinę sant-yarką, bet jo eilės ilgai bylos apie tą talentą, kuris gal gimsta vienas per šimtmetį, bet kuris buvo nepakeliamai "generalinei linijai". Olecha, Bulgakov, Pasternak — likviduoti brutaliausiu būdu. Muzikos garsenybės Šostakovič, Čačianurjan, Miasnicki apšaukti nevykėliais. Vakarų dekadentizmo sekėjais, neatitinkamais "užsakymo" linijai ir reikalingi "čistkos".

Ir Lietuvos padangėje Jakubėnas, Lukauskaitė, Borūta, almanacho "Darbas" grupė nukeliavo jau į ten, kur "palik viltį įžengęs".

Tai žinios, kurios prasmuko pro geležinę uždangą. O kiek jų neprasmunka, o kaip elgiamasi su tais rašytojais, kurie, dar nespėję įgyti platesnio žinomumo, suklumpa "generalinių linijų" labirintuose? Jų vardus tik Tu, Viešpatie, težinai!

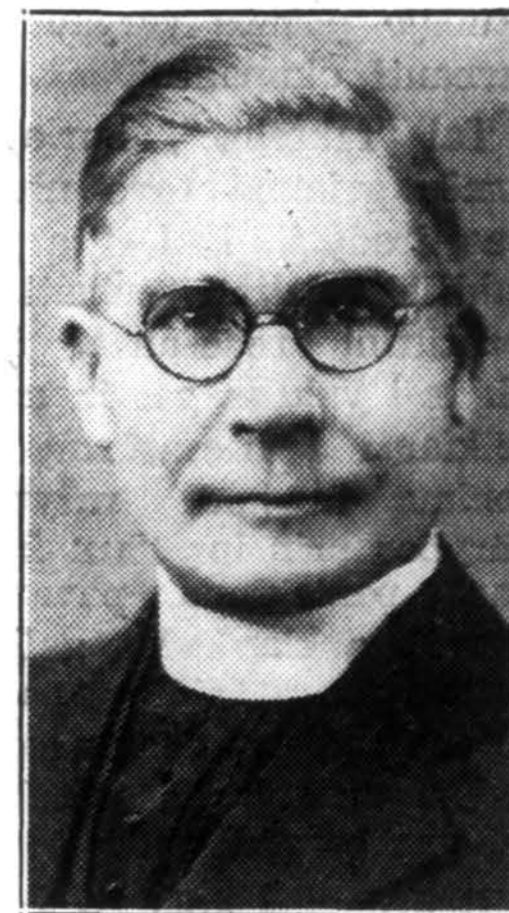
Kur dar panašiai elgiamasi su tautos eilūtu, su tautos drauska? Niekur, tik Sovietijoje! O jeigu panašiai būtų buvę elgiamasi mūsų laisvoje Lietuvoje, tu, mielas Augustinai, gali numanyti, kas būtų ištikę "Trečio Fronto" grupę. Krėvės išperėtą "Literatūros" kolektyvą, tą patį almanachą "Darbas", kurio narius dabar išgrūdo į Sibirą? Kas būtų ištikę ir tave patį su tavo fejletonais ir šaržu "Palanga"? O jie visi vaikiškojo sveiki, nė vienam galvos nenuėmė,

Kunigas Juozapas

V. Skryпка

Pittsburgh, Pa. Šv.

Pranciškaus Seserų
Vienuolyno ir Akademijos
Kapelionas

Sveikina Šventų Velykų
proga Vienuolyno rėmė-
jas, rėmėjus, geradarius,
draugus, pažįstamus bei
Chicagos Apskritį ir sky-
rius.

Linkiu gausių Dievo ma-
lonių visiems draugams ir
pažįstamies.

IEVA ŠAULIENĖ

Ilgametė
"Draugo"
Rėmėja,
Sveikina
Aštuonias
dukteris,
penkis
žentus,
keturiolika
anukų,
penkis
proanukius
ir
visus gimines,
pažįsta-
mus, drau-
gus ir visas
westsidietes,
linkėdama
Linksmų
Šventų
VELYKŲ.

4137 S. Artesian Ave. Chicago 32, Ill. Tel. Laf. 2185

Linksmų Šv. Velykų Švenčių

Linkime Visiems Mūsų Kostumeriams Ir Draugams

SUNSHINE SUPER MART

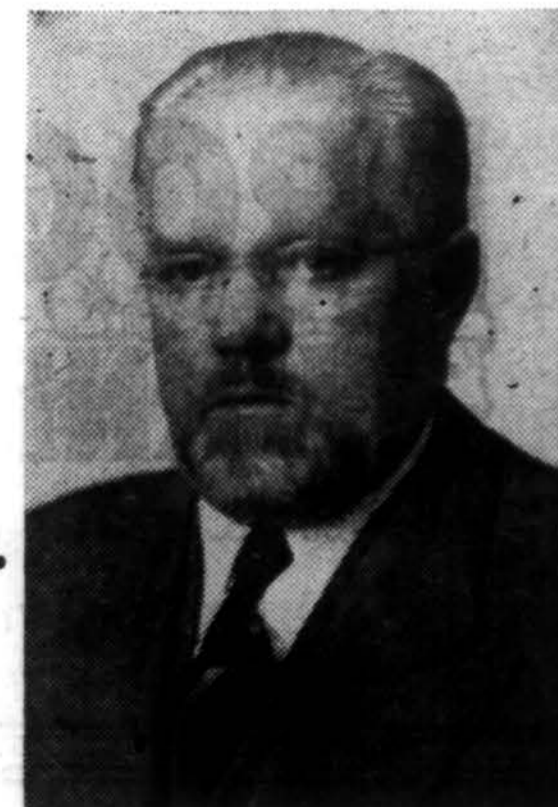
PRANAS ir OLGA PAVILONIAI, Sav.
10742 So. Michigan Ave. Chicago, Ill.
Pull. 0841

Linksmų Velykų Švenčių

Linkime
Savo Kostumeriams
Ir Draugams

ZELLON'S SPORTSMEN CLUB

3159 S. Halsted St.
Tel. Calumet 2817
TEVAS IR SŪNUS
ZALAGENAS
Savininkai

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

METRICK'S FARM FOOD COMPANY

WHOLESALE AND RETAIL
LIETUVIŠKŲ SŪRIŲ
1804 W. 47th St. Chicago 9, Ill.
Telefonas YARds 5935

GREETINGS

TO

OUR LITHUANIAN FRIENDS

11th Ward Regular Democratic Organization

RICHARD J. DALEY | **MARTIN GORSKI**
Ward Committeeman | Congressman

Precinct Captains

Anthony Guditis
Vincent Stulpinas
Frank Natjokas
Bruno Jakaitis

Stanley Mazeika
Anthony Stasiulis
Frank Skrinkus
Anthony Paulus

nors vėliau tos galvos atskubėjo pirmos vergauti ir tarnauti okupantui.

Tai "fakteliai", kurie iš esmės griaua tavo užmarčias įrodyti, kad "tarybų valdžia" galinti sukelti literatūrinę renesansą, kad tik toji valdžia gaivinsnėiai veikianti į literatūrinį gyvenimą ir kad, rašytojo kūrybos principą "sau žmogus" paniekinius, pavertus jį režimo klapčiuku, galima tikėtis literatūrinio "pagyvėjimo". Tavo pastangos įrodyti, kad juoda yra balta, yra bergždžios!

Rašydamas apie "pagyvėjimus", tu net su visagalinčia "Tiesa" nesutari. Štai gi toji "Tiesa" 7. 10. 1947 iškoneveikia visus dar likusius pajėgesnius rašytojus, kaip "kūrybinius impotentus, neišrendančius iš buržuazinės ideologijos pelkių". Ir dar pastato jiems, mūsų garbingiausiems, pavėdžiū dabar naujai gimusių šlamštą, kuris emė dygti Lietuvoje, kaip piktžolės apleistame šiltadaržyje.

Visiškai nenuostabu, kad dabartinių literatų tarpe dabar skamba pavardės tų vakarykščių nenusisekėlių, kurie tik dabar pajuto galumą ir galią. Iš trockizmo atsigavęs Drazdauskas, kurį per pirmąją okupaciją net patys bolševikai turėjo stabdyti nede-gti vsko, kas buvo laisvoje Lietuvoje sukurtas; pseud-kritikas Korsakas; ruselis, bet Lie-

tuvos rašytojų atstovas Kaukazo rašytojų suvažiavime Aleksiejus Churginas; Baltūsiai ir Janušytė komentaru nereikalingi, ir Valsiūnienė, kurios visa "kūryba" prasideda ir baigiasi žodžiu Stalinas.

Išleistų tarybinėje Lietuvoje knygų sąrašas aiškiai kalba apie d'žiuolę literatūrinio gyvenimo atžangą. Žvilgtėk į tą sąrašą, kuris šiame "Tėvynės Balso" numeryje; ką naujo tu rasi jame — gal tik brošiūras apie Staliną?

DABAR AD PERSONAM: Bet mes nepykstate ant tavęs, mielas Augustinai! Mes gerai žinome tavo gyvenimo tragediją. Ir mes džiaugiamės, kad tavo humoristinė plunksna vis dėlto tau ištikima. K'taip mes negalime suvirškinti to straipsnio apie "pagyvėjimus".

Mes gerai žinome, kad tu negali rašyti apie savo aršęstą, apie tau mestą "liaudies priešo" titulą: apie tai, kaip tave atskyrė nuo žmonos. Apie tai, kokiame klaidkiamė nežinojime tu ir dešimtys kitų, į tą pat gyvulinį vagoną sugrūstę tautiečių, kankinotės paskutinės valandas Kauno stoties rezervinuose bėgiuose; kaip pradėjo dar'ėti vagono ratai, pradėjus kelionę iš tėvynės į tamsią aziatišką nežnią. Mes verkiame su tavimi, Augustinai, a'mindami tas dienas, kurios tolydžio tebesikartoja tėvynė-

je ir dabar, kasdieną. Mes žinome, su koku šurpū virpsiu tu ir dešimtys kitų atskirtųjų vyrų klausėtės, kaip iš moterų vagono, kuris lėtai slirko pro jus, sielvartingais aišais sklido "Marija, Marija" ir Lietuvos himno garsai. O po to sekė kaitrios dienos užkaltame vagonė, troški "parakos" smarvė, "liaudies priešo" titulas kel'cnėje; maldavimai vandens ir piktai raudonarmiečio grasymai šautuvo buože

Tu mums niekaū neparąšysi apie tai, Augustinai! Niekad, kol tu ten esi. Mes tave suprantame ir dabar to iš tavęs nereikalaujame.

Mes nesistebime, kad, pakliuvęs į pragarą, tu pradėjai sukti galvą, ieškodamas būdų išsigelbėti. Tavo smegenys ir gyvybės ins inkas nurodė tau išsigelbėjimo kelius. Tu atgaivinaš savyje visus tuos ryšius, kuriuos tau teko turėti su dabar valdžią tur'ėnais.

Juk nebuvo blogi santykiai, su aukštai pašokusiu Jusu; juk "Naujame Žodyje" emė rodytis tavo anekdotiš-

kieji feljtonai su Pivošos parašu. Tu atsiminei Cvirką, Salomėja, Šimkų. Tu ras dėl tėvynės likimo. Tu, jucs suradai po Maskvos stogais, tolimoje Penzoje, kur jie liejo krokodilo ršagal būt, maldavai pagalbos. Čia tau atėjo į pagalbą mintis, kad ir tu buvai prie Smetonos režimo kovotojas dėl "liaudies teisių"; kavinėje su Gira prieš Smetoną paburnodavai, savo "Palanga" lietuvišką miesčio-niją išjuokel, feljtonuose prieš korupciją kovojai. Tu, aišku, sarkastiškai atsiliepei apie savo darbą pas tautininkus "Lietuvos Aide". Bet tai nebuvo juk mitina nuodėmė. Šimtaprocentinių marksizmo apologetų Lietuvoje nebuvo. Visiems buvo, pagal Krylovą, "rylce v pu-chu" — snukutis susitėpęs.

Tau pasisekė užsikabinti, sutvisko viltis išsigelbėti, o galop nušvito ir išsigelbėjimas.

Bet kokia kaina? Tai pirmame skyrelyje nupasakota kaina — tu tapai užsaky-mų, vykdytoju, "žmogaus

sielos formavimo rang'vu". Toks tu ir grįžai Lietuvon!

Mes verkiame su tavimi, Augustinai; mes taip pat suprantame tą savijautą, kada į pačios dūšios gelmes prikrečiama labai nepatraukiančių dalykų. Bet gyvybės instinktas tave vertė gyventi bet kuria kaina. Tu nenuėjai Esenino, Bloko, Majakovskio keliais į anapus. Tu grįžai į Lietuvą, į "tarybinę Lietuvą".

Ir, va, rezultatus to psichinio prievartavimo, to "pagyvėjimo" mes turime prieš akis. Ir vėl mes verkiame su tavimi, Augustinai; mes žinome tavo nemigo naktis; neapykantą, su kuria tu žvelgi į savo plunksną, pirma tokią lakią, o dabar tokią supančiotą. Atėjo eilinis užsakymas. Reikia gi kam nors užpildyti isteigto "Tėvynės Balso" skiltis. Puslapį rezervavo tau. Ir, štai, tu užpildai puslapį... apie "pagyvėjimus", nors netiki ja's nē per nago juodumą.

Su gero amatininko stropumu ir mokėjimu tu, kur

reikia, pabarstei skaičiais ir vardais, kur reikia — priglostei ir padalinai, kur reikia, — nutylėjai. Ir straipsnis išėjo toks pat lengvas ir džiugiai optimistinis, kokie būdavo tavo straipsniai a. a. "Lietuvos Aido" atkarpoje, kai rašydavai apie "žemaičio išmonę" arba "ūkinių išradimų", nors tada ir slėgė kaimą ž'auri krizė. Ir tada tu pasiraдавai tuos straipsnius nēbe Pivoša. Matyti tos tradicijos tu laikaisi ir "Tėvynės Balse".

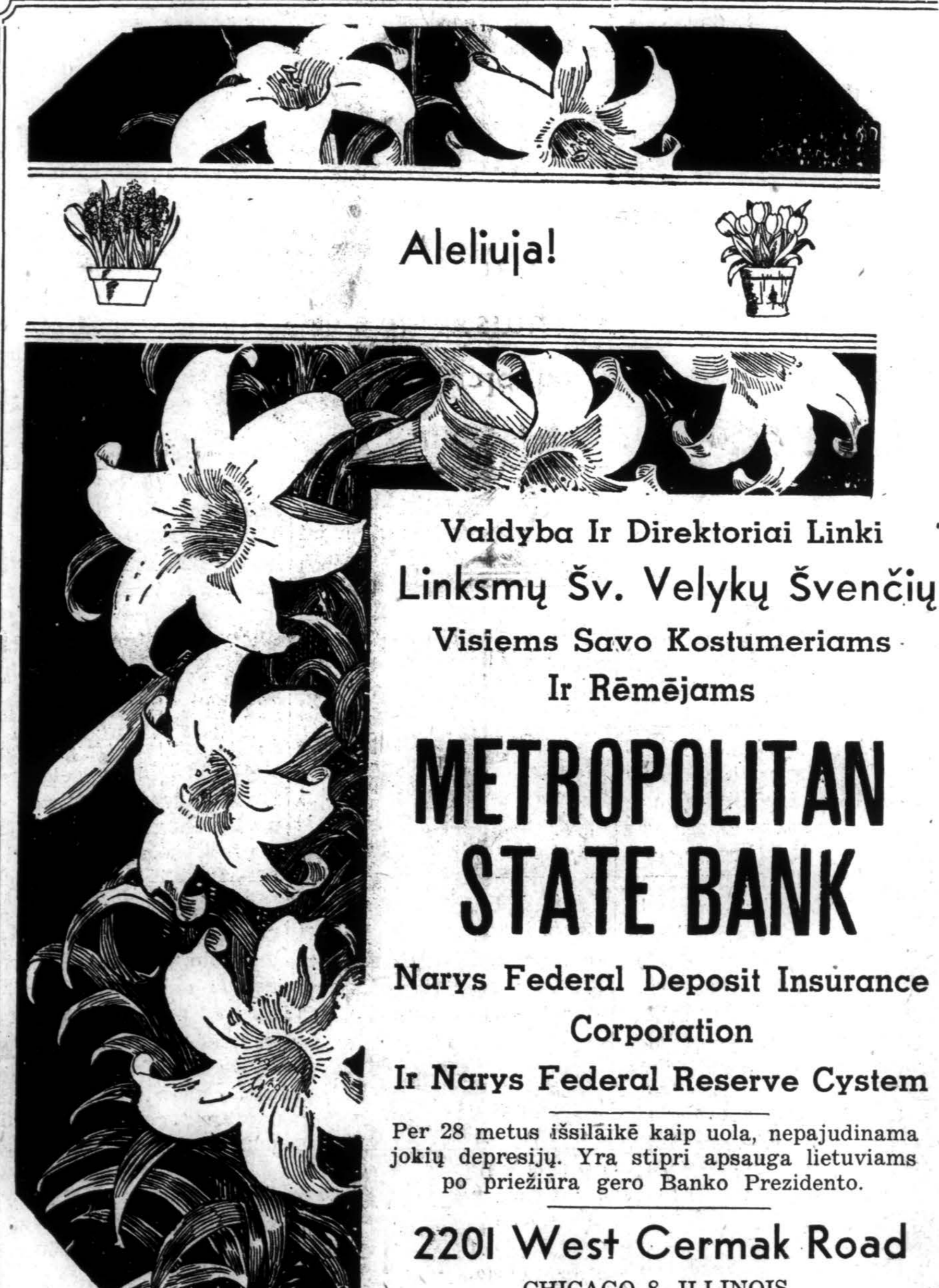
Ir dargi — mes tau t'kėsime, Augustinai, kai tu rašysi apie visokeriopas "pagyvėjimus" ir visokeriopas

"pažangas", bet susimildamas, ar negalėtum po tais straipsniais pakišti Pivošos parašą. Juk ir šis tavo straipsnis prašyte prašo i Pivošos vardu pasirašom's.

Didžiulis skirtumas yra tarp tikrovės, kurioje tu gyveni, ir tarp tų sacharini-niai-saldžių melodijų apie laimę, kurias turi dainuoti ne tik kiekvienas kūrėjas, bet ir kiekvienas eilinis žmogelis. Gyvenk, kentėk, lauk naujų laikų. Laik j' su slapta viltimi. O taip norėtysi, kad ir tau ir mums būtų smagu susitikus konstatuoti, kad dabariniėje Lietuvoje bent sielos gelmėse tu buvai PIVOŠA.

Linksmų Šv. Velykų Švenčių
Linkime
Mūsų Kostumeriams, Prieteliams
ir Visiems Lietuviams.
VALDYBA IR DIREKTORIAI
PROGRESS FURNITURE CO.
3222-24-26 So. Halsted St. Chicago, Illinois
Tel. Victory 4226

Aleliuja!

Valdyba Ir Direktorai Linki
Linksmų Šv. Velykų Švenčių
Visiems Savo Kostumeriams
Ir Rėmėjams
METROPOLITAN STATE BANK
Narys Federal Deposit Insurance Corporation
Ir Narys Federal Reserve System
Per 28 metus išsilāikė kaip uola, nepajudinama jokių depresijų. Yra stipri apsauga lietuviams po priežiūra gero Banko Prezidento.
2201 West Cermak Road
CHICAGO 8, ILLINOIS

Linksmų Šv. Velykų Švenčių
Linkime Visiems Savo Kostumeriams
Ir Draugams
KAMINSKAI
Virginia 6771

Linksmų Šv. Velykų Švenčių
LINKIU
VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS IR DRAUGAMS
JOHN P. WILLIAMS
6807 So. Talman Ave.
Residence, Tel. HEMlock 1217
★
Atstovas
Metropolitan Life Insurance Company, New York

Ką Demokratai Padarė Cicero Miestui
TARP 1932 IR 1944 METŲ

Jie buvo skolingi	\$2,400,000	Corporate bonais (11 laidų).
Jie buvo skolingi	800,000	Vandens Departamento Bonais.
Jie buvo skolingi	300,000	Įvairiomis Bilomis.
Jie buvo skolingi	100,000	už šviesą ir Jėgą.
Jie buvo skolingi	200,000	už Užsilikusias Algas Darbininkams.
Jie buvo skolingi	51,000	už Policijos Karų Rėną, Anglis, Gazoliną ir Įvairia Geležinę Medžiagą (Hardware).

Jie privertė Policiją ir Ugniagesius traukti Miestą teisman dėl savo algų.
Jie praleido \$250,000 Miesto Pajamų begėdiškiems legališkiems ginčams.
Demokratų kontroliuojama Mokyklų Valdyba atnešė Cicero miestui gėdos dėl "grand jury" nutėsimų.
SUGADINO CICERO MIESTO KREDITĄ IR VARDĄ!
ŠIE FAKTAI YRA IŠIMTI IŠ VIEŠŲ REKORDŲ!

Ką Republikonai Nuveikė Cicero Miestui
PER PEREITUS KETURIS METUS

1. Pilnai išmokėjo visas senas skolas, įskaitant algas.
2. Užmokėjo Policijai ir Ugniagesiams reguliariai 5 ir 20 d. kiekvieno mėn.
3. Atitaisė Cicero miesto kreditą ir gerą vardą.
4. Išvengė eikvojimo prašalindami visus nereikalingus miesto darbus.
5. Pertaisė sugadintas gatves iš valstijos gazolino taksų, nepridedami mokesčių nuosavybių savininkams.
6. Užlaikė žemus biužetus, nežiūrint kylančių kainų.
7. Įvedė cash rezervų bonų ir palukanų išmokėjimui.
8. Sutvarkė Vandens Departamentą, kad pats išsimoka ir neša pelną.
9. Nestatė jokių kliūčių mokyklų rėtimuose ir reikaluose.
10. Sumažino Cicero miesto korporat e skolą per daugiau kaip Milijoną Dol.
11. NEIŠLEIDO JOKIŲ BONŲ LAIDŲ.

Cicero Vienintėlis Illinois Miestelis, Kuris Pernai Sumažino Taksus.

Išrinkite
FRANK J. WROBEL
EX-G.I.
Atstovų
General Assembly
4-me Distrikte
Balsuokite Demokratiškai
Primary, Bal. 13, 1948
Populiarumas? Tai yra garbės smulki graža.
— V. Hugo